

Захарченко Н.В.

Кандидат економічних наук, доцент кафедри економіки та моделювання
ринкових відносин

Кізенко А.О.

студент 2 курсу, напрямку підготовки «Фінанси і кредит»
Одеський національний університет імені І.І. Мечникова
м. Одеса, Україна

Актуальність дослідження. В умовах розвитку економічних відносин в Україні важливого значення набуває роль грошово-кредитної політики Національного банку України, а саме в стимулюванні відповідних соціально-економічних процесів шляхом використання ринкових методів регулювання економіки та грошово-кредитного ринку.

Мета. Реалізація системи заходів у сферах грошового обігу та кредиту, спрямованих на регулювання економічного зростання, стримування інфляції, забезпечення зайнятості та вирівнювання платіжного балансу.

Грошово-кредитна політика – це сукупність заходів, що реалізуються державою для врегулювання грошово-кредитних відносин. Встановлюючи ці умови держава формує законодавчу базу, визначаючи загальну організацію функціонування кредитних структур і законодавчі основи здійснення грошової емісії та емісії цінних паперів [2].

Цілі грошово-кредитної політики: стратегічні, проміжні, тактичні.

Стратегічні цілі – це ключові цілі в загальнодержавній економічній політиці: зростання зайнятості, збалансування платіжного балансу, зростання виробництва і забезпечення стабільності цін. Проміжні цілі – це зміни в економічних процесах, які мають сприяти досягненню стратегічних цілей. Проміжні цілі є доповненням стратегічних. Тактичні цілі – це регулювання ключових економічних змінних через банківську систему на основі управління грошовою масою, відсотковою ставкою і валютним курсом [1].

Інструменти грошово-кредитної політики – це заходи, що перебувають у розпорядженні центрального банку, ним контролюються і при використанні впливають на цільові орієнтири грошово-кредитної політики. Особливістю інструментів є те, що, застосовуючи їх, центральний банк впливати не тільки на процеси в грошовому секторі економіки, а й у реальному та зовнішньому секторах [1].

Інструменти грошово-кредитної політики НБУ:

- встановлення кількісного контролю за збільшенням грошової маси шляхом визначення її приросту на основі обліку реальних змін ВВП та цільових показників інфляції;
- забезпечення потреб економіки в готівці, а також децентралізація випуску готівкових грошей в обіг;
- підвищення надійності системи електронних розрахунків;
- підтримка ліквідності активів комерційних банків на основі їх рефінансування;
- досягнення кредитування урядових програм комерційними;
- посилення рівня капіталізації комерційних банків шляхом збільшення вимог до їх мінімального статутного капіталу;
- розширення кредитної бази через подальше вдосконалення кредитних аукціонів НБУ, викуп акумульованих вкладів населення для подальшого продажу цього кредитного ресурсу комерційним банкам;
- посилення контролю НБУ над діяльністю небанківських кредитних установ для підвищення ефективності дій НБУ з регулювання грошової маси [2].

Висновки

Отже, при регулюванні та управлінні банківською системою, Національний банк України використовує різні механізми та інструменти. Кожен з інструментів має свої переваги і недоліки. Їхнє використання потребує продуманих дій тому, що неефективне застосування може призвести до погіршення ліквідності банківської системи і погіршення економічного розвитку України.

Література:

1. Грошово-кредитна політика в Україні / Стельмах В.С., Єпіфанов А.О., Гребеник Н.І., Міщенко В.І.- 2-е вид., перероб. і доп.- К.: Знання, 2003.- 421 с.
2. Щетинін А. І. Гроші та кредит : Підручник/ А. І. Щетинін. - К.: Центр навчальної літератури, 2005. - 429 с.